



Enligt sändlista

Helena Gralén
Naturavdelningen
036-39 51 40Postadress 551 86 Jönköping
Besöksadress Hamngatan 4
Tfn 036-39 50 00
Fax 036-12 15 58
E-post lanstyrelsen@f.lst.se
www.f.lst.se
Postgiro 3 51 76-7

Bildande av naturreservatet Svarta hål i Vetlanda kommun

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) området Svarta hål, som det avgränsas på bifogad karta (bilaga 1), som naturreservat.

Syftet med naturreservatet är att:

- bevara ett stort och ovanligt orört myr- och skogsområde med vildmarkskaraktär.
- bevara och utveckla en talldominerad barrnaturskog.
- bevara och skapa förutsättningar för de arter som är knutna skog-myrmosaiker.
- bevara de listade habitaterna enligt EU:s art- och habitatdirektiv i gynnsamt tillstånd.

För att tillgodose syftet med reservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken, samt 22 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., att nedan angivna föreskrifter ska gälla för reservatet (se **Reservatsföreskrifter**).

Länsstyrelsen fastställer, med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., de mål och riktlinjer för området långsiktiga vård som framgår av den till beslutet hörande skötselplanen (bilaga 2). Förvaltare av reservatet ska vara Länsstyrelsen i Jönköpings län.

Beslutet innebär att naturreservatet nu omfattar ett 25 ha större område än det som skyddats genom tidigare beslut. Länsstyrelsens beslut den 12 december 2003 (dnr 511-13193-97) om bildande av naturreservat, upphör att gälla i och med att detta beslut vinner laga kraft.

Administrativa data

Objektnamn	Svarta hål
Skyddsform	naturreservat
Beslut om Natura 2000	regeringsbeslut finns för del av området (SE0310510)
Kommun	Vetlanda
Socken	Korsberga
Karta	fastighetskarta: 5F9c, 5F9d
Lägesbeskrivning	9 km SO Korsberga kyrka
Fastigheter	Herrstenstorp 1:14, 1:17 och 1:18
Markägarkategori	enskilda
Gräns	enligt beslutskarta, bilaga 1. Gränsen är inmätt av Lantmäteriet.
Areal	118 ha

Beskrivning av området

Naturreservatet utgörs av en skog-myrmosaik i södra delen av Vetlanda kommun, nära länsgränsen mot Kronobergs län. Stora delar av skog-myrmosaiken har vildmarkskaraktär. Svarta hål ligger, liksom naturreservatet Stora och Lilla fly, inom den så kallade Skäftesfallsplatån. I den västra delen av myren ligger gölen Svarta hål och i den östra delen Tranhalsagölen och Trelleborgagölen. Delar av myren är trädbeväxt med tall i mycket varierande åldrar, andra delar är öppna kärr. På torrträd finns rikligt med knappnåls lavar. I nordväst övergår Svarta hål i ett smalt kärrstråk som omges av tvärt vertikala bergväggar. Denna skura ingår i ett isälvsstråk inom Skäftesfallsplatån och kallas även den för Svarta hål.

Områdets äldre naturskogsliknande skog, främst i den västra delen, bär inga nämnvärda spår av skogsbruksåtgärder. Markförhållandena varierar från torra hållmarker till friska marker med inslag av löv. Förekomsten av gamla lågor och torrakor är större än på normalt skött skogsmark. På några träd finns märken efter tidigare skogsbränder, så kallade brandljud. På hållmarkerna växer låga knotiga tallar av mycket hög ålder. I övergångszonerna mellan myren och fastmarksöarna finns sumpskog. I områdets östra del är dock skogen påverkad av modernt skogsbruk och består idag mestadels av 40-åriga tallskogar.

Reservatsföreskrifter**A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden**

Inom reservatet är det förbjudet att:

1. bedriva skogsbruk eller på annat sätt skada levande eller döda träd.
2. uppföra helt ny byggnad eller anläggning, eller ändra befintlig byggnad.
3. anlägga väg, stig eller parkeringsplats.
4. anlägga mark- eller luftledning, mast eller antenn.
5. uppföra stängsel eller annan hägnad.

6. bedriva täkt av berg, sten, grus, sand, silt, lera, matjord eller torv.
7. borra, gräva, spränga, schakta, muddra, utfylla, tippa, dämna eller ordna upplag.
8. nydika.
9. plantera in för trakten främmande växt- eller djurarter.
10. använda kemiska bekämpningsmedel, kalk eller andra växtnäringsämnen.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om skyldighet att tåla visst intrång

Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet.

1. Utmärkning enligt Naturvårdsverkets anvisningar och skyltning av reservatet.
2. Utförande av åtgärder för att uppfylla syfte och bevarandemål enligt fastställd skötselplan (bilaga 2), bland annat avverkning och ringbarkning av gran samt uppföljning av bevarandemål.

C. Föreskrifter för allmänhet och sakägare enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet och om ordningen i övrigt inom reservatet

Inom reservatet är det förbjudet att:

1. förstöra eller skada fast naturföremål eller skada levande eller döda träd eller buskar.
2. elda annat än med medhavd ved.
3. klättra i boträd eller på annat sätt störa djurlivet.
4. plocka eller samla in mossor, lavar eller svampar, med undantag av matsvamp.
5. samla in ryggradslösa djur.
6. cykla eller rida.
7. framföra motordrivet fordon med undantag för körning på fastmark i samband med uttransport av fälld älg.
8. ställa upp motorfordon, husvagn eller släpvagn.
9. sätta upp tavla, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning.
10. använda området för organiserade tävlings- eller övningsändamål eller lägerverksamhet

Föreskrifterna under A och C ovan ska inte utgöra hinder för de åtgärder som behövs för reservatets skötsel och uppföljning enligt fastställd skötselplan (bilaga 2).

Från föreskrifterna undantas även åtgärder för vetenskaplig undersökning eller motsvarande, som i förväg godkänts av Länsstyrelsen.

Länsstyrelsen vill erinra om att även andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna gäller/ kan gälla för området.

Ärendets handläggning

Beslut om bildande av naturreservatet Svarta håls vildmark togs av Länsstyrelsen den 12 december 2003. Under våren 2004 har Länsstyrelsen träffat avtal om inträngsersättning med berörda markägare. I samband med att uppgörelsen om ersättningar blev klara blev det aktuellt med en utvidgning av naturreservatet.

Förslag till beslut och skötselplan har den 17 mars 2006 skickats på remiss till kommunen, Skogsstyrelsen distrikt Höglandet och naturskyddsföreningen. Berörda sakägare förelades samtidigt att inkomma med yttrande. Samtliga inkomna yttranden har tillstyrkt reservatsbildningen.

Skälen för beslutet

Svarta hål ligger liksom naturreservatet Stora och Lilla fly i ett större område av riksintresse för naturvården, Skäftesfallsplatån (NF71). Skäftesfallsplatån är präglad av smältvattenströmmar från inlandsisens avsmältning. Smältvattenströmmarna har skurit sig ner i berggrunden så att skurdalar har bildats och grusavlagringar har avsatts. Inom Svarta hål ligger en av dessa skuror, kallad just Svarta hål. Gölen Svarta hål med omgivande gammelskog och myr uppmärksammades i *Naturinventering i Vetlanda kommun* 1979. Reservatsområdet utgörs till stor del av en myr som erhållit högsta naturvärdeklass i våtmarksinventeringen (*Våtmarker i Vetlanda kommun* Länsstyrelsen 1994) och som ingår i *Myrskyddsplan för Sverige* (Naturvårdsverket 1994). Hela det riksintressanta Skäftesfallsplatån beskrivs i Länsstyrelsens naturvårdsprogram *Natur - Jönköpings län* (Länsstyrelsen 1995, område 85:72).

Svarta håls vildmark godkändes 2000 av Sveriges regering som Natura 2000-objekt, enligt EU:s art- och habitatdirektiv, efter förslag från Länsstyrelsen.

Det variationsrika vildmarksområdet med gammal tallskog, yngre blandskogspartier, olika våtmarkstyper och övergångsformer mellan dessa, skuran samt gölarna Svarta hål och Tranhsalsagölen har särskilt stora geologiska, hydrologiska och biologiska värden. Områdets värden kan inte bestå och utvecklas inom ramen för normalt skogsbruk, byggande av vägar m.m. utan behöver särskilt skyddas och vårdas. Området ska därför skyddas som naturreservat. Föreskrifterna är anpassade till reservatets syften och värden. Länsstyrelsen har enligt 7 kap. 25 § miljöbalken avvägt föreskrifterna för området mot sakägares intresse och bedömer att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Reservatsbildningen är förenlig med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken och med den för området gällande översiktsplanen.

Hur man överklagar m.m.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen (Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet) **genom skrivelse till Länsstyrelsen** – se bilaga 4 (formulär 23).

Beslutet skall kungöras i länets författningssamling, samt i VetlandaPosten. Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken träder i kraft den dag som framgår av kungörandet i författningssamlingen och gäller omedelbart även om de överklagas.

I den slutliga handläggningen av detta ärende, i vilket länsråd Bo Landholm beslutat och reservatshandläggare Helena Gralén varit föredragande, har även länsassessor Anders Poulsen och naturvårdsdirektör Johan Uhr deltagit.

Bo Landholm

Helena Gralén

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Sakägarförteckning
4. Hur man överklagar
5. Sändlista